

III. 5. Pokus o dobrý skutek – děj

III. 5. a. V Kamilově podání – děj

Naturál strčí Kamila na Eluáz, Kamil na ni málem upadne. Vrávoravě nabude stability, na chvíli jej konsternuje napětí vida nevyhnutelnou konfrontaci s Eluáz. Naturál stojí vpravo od něj, znalecky si podpírá bradu a kriticky sleduje Kamila jak choreograf při baletním vystoupení.

Kamil (rychle hledá správná slova): „Totiž... chytá se posledního stébla Dobrý den!“

Eluáz (jaksi zmateně, už se přece zdravili, nejistota jí chvíli dává zapomenout na Pierra, nervózně sleduje, co se vlastně děje): „Bonjour.“

Kamil (spěšně a bodře, rozhovor přeci jen pokračuje): „Bonjour! Bonjour... bodrost jej zase opouští, opět loví správná slova, Naturál se za ním lehce odvrací a chytá se za hlavu éé... uh... mademoiselle.“ dokončí spíš jako otázku

Naturál (už nevydrží, zuřivým šepem napovídá, mávaje rukama: Kamil se po něm poohlédne): „Dál! Řekni jí, že je všechno v pořádku!“

Kamil (vrátí se pohledem k Eluáz, opakuje okamžitě jako robot): „Všechno je v pořádku!“

Naturál (dál zuřivě šeptá, pobízí jej gesty): „Rozved' to!“

Kamil (opakuje hloupě): „Všechno je v pořádku... pohlédne na Naturála, který netrpělivě čeká, pak zpátky k Eluáz, dodá rozpačitě: Víte?“

Eluáz (sepne ruce, pohledem do publika, s nadějí): „Skutečně?“

Kamil (rychle, sám trochu překvapen): „No ano, fakt.“ *zoufale se ohlíží po Naturálovi*

Naturál (naléhavě, stylem „proboha, vždyť je to snad jasné“): „Chytni ji za ruku!“

Kamil se vrátí pohledem k Eluáz, Naturál poodstoupí, nechá Kamilovi prostor. Kamil zkoumá, jak by ji nejlépe chytil za ruku, párkrát si to nanečisto zkouší, tedy párkrát zalapá prsty nad Eluázinou rukou, Eluáz se na něj celou dobu dívá dosti s nepochopením. Kamil si jejího výrazu všimne, křečovitě se na ni zazubí, chytne ji za ruku a poplácává ji po ní jako by utěšoval dítě.

Kamil (velmi pomalu a stále s křečovitým úsměvem otočí hlavu k Naturálovi a procedí skrz zuby): „Připadám si jako debil.“

Naturál (obchází Kamila s Eluáz zadem doleva): „Jde ti to skvěle! Teď zkus trochu pohanit jejího milého.“ Napjatě čeká, co z toho vyleze

Kamil (k Eluáz, přemýšlí nad tím, co mu Naturál řekl): „Víte, ten váš Pierre - - - a tu jej to napadlo To je pěkná svině.“

Eluáz se okamžitě pouští Kamila a znovu se dává do breku. Přechází doprava dopředu, natočená zády ke Kamilovi

Naturál: „Ale s citem! postrkuje Kamila k Eluáz. Rychle, řekni jí něco pěkného.“

Kamil (přistoupí k Eluáz, chytne ji za rameno, mluví rychle, strojeně a zcela bez emocí): „Jste krásná, Eluáz, miluji vás.“

Eluáz brečí o to hlasitěji. Naturál už to nevydrží, vkládá se do toho. Chytne Kamila za obě ramena a odvádí jej doprostřed jeviště, přičemž mu stojí po levici

III. 5. b. V Naturálově podání – děj

Naturál: „Ale ne, ty truhlíku, to je všechno úplně špatně. pouští mu levé rameno a volnou rukou si pomáhá v gestikulaci. To musíš dělat jinak, lehce, něžně, vášnivě, jako... jako...“ mává rukou do prostoru

Kamil (ironicky): „Rosa nad ránem?“

Naturál (pouští Kamila, udělá od něj krok doprava a tleskne): „Přesně! Ukaž, já ti s tím pomůžu.“

Naturál si stoupá těsně za Kamila, chytá jej za zápěstí

Kamil (vyděšeně vida o co se Naturál pokouší): „Počkej!“

Naturál přebírá kontrolu nad Kamilem, rozcvičuje mu ruce, upažuje, rozpažuje a vzpažuje

Kamil (panicky): „Co to děláš?! Naturál otáčí Kamilem v pase zleva doprava. Vypadni ze mě!“

Kamil-Naturál (mluví Naturálovou dikcí; když z Kamila mluví Naturál, Naturál viditelně otevírá ústa a němě odříkává Kamilovy repliky současně s ním): „Nebojte se, pane, věřte mi!“

Kamil-Naturál: přistoupí k Eluáz, zaťukají ji na rameno. „Eluáz? Eluáz se ani nestihne otočit, Kamil-Naturál ji chytá za pravou ruku a synchronizovaným kříživým tanečním úkrokem ji odvádí více doprostřed jeviště, do toho se dramaticky ohní. Ó, Eluáz! Zapomeňte na Pierra. pouští Eluáz, trhnutím si přikládá dlaň na čelo v procítěném gestu, zatímco druhá ruka trhaně plandá vedle těla. Není vás hoden. poněkud se zakloní dozadu. Ať si dál láme hlavu meztím kolem Eluáz mává rukama jak námořní signalizátor s tím, zda co růží zvou, i zváno jinak vonělo by stejně!“ Zakončuje dvornou úklonou.

Kamil (mění výraz tváře zpět na ne-naturální, bezprostředně navazuje na svou předchozí repliku velmi rozčilen): „Pane Bože!“ Snaží se vymanit se z Naturálova vlivu, ale marně

Kamil-Naturál (opět nasazuje Naturálův výraz): „Eluáz? chápe se Eluáz za obě ramena, všichni teď stojí čelem k publiku. Ó, Eluáz! surovým trhnutím přemístí Eluáz z prava do leva (tedy od své levice po svou pravici). Tak krásná jsi jako dětský sen stojí za ní (tedy

všichni tři stojí za sebou, ale nepřekrývají se - nejvíce napravo je Naturál, poté Kamil, Eluáz je nejvíce na levo, K./N. před ní levou rukou šermuje do vzduchu pod jižním nebem ukazuje na nebe, avšak zůstává otázkou uchopuje ji za zápěstí rukou, co je krása zde rozhodí rukama, tedy rukama rozhazují všichni tři; další repliky K./N. pronáší již nevzletně a s vilností v hlase jsou to jen nádherná řadra K./N. pouští Eluáz ruce a chytí ji za řadra, Eluáz přidušeně zapiští, štíhlá postava... Chytí ji pravicí za zadek, Eluáz pištějíc nadskočí

Kamil se s vypětím sil mocným trhnutím zbavuje Naturála, strhává Eluáz nalevo. Vytváří spolu zvláštní sousoší, ve kterém jsou oba odkloněni od Naturála, přičemž Eluáz stojí jen na jedné noze, zatímco druhá trčí směrem k Naturálovi, Kamil ji podpírá, pravicí má ovinutou kolem jejího hrudníku a drží ji pod levým řadrem, levici má otočenou kolem jejího pasu.

Kamil (křičí na Naturála): „No vážně, co je s tebou špatně?!“

Naturál (nadšeně poskočí): „Štronzo!“ Kamil s Eluáz zkamení „To je ono! Sem to mělo dojít!“ Naturál nadšeně obchází kolem sousoší, znalecky jej upravuje, poposune Kamilovy ruce na ta správná místa. Skončí napravo od nich „Teď už ti ke spáse chybí jediná věc! Oooooooo!“ v procítěném vzdechu odkloní tvář od Kamila. Poslední slovo však zcela civilně a bez emocí téměř vyplivne směrem k němu. „Polibek.“ Naturál se ke Kamilovi natočí mírně bokem, založí ruce na prsou a upírá triumfální pohled do publika.

Kamil s Eluáz se na sebe zaraženě podívají. Kamil párkrát zkusmo zacuká rty jako kapr.

Kamil (v předtuše): „Když ona mi dá facku.“

Naturál (suše): „Pravděpodobně.“

Kamil (zoufalým pohledem na Naturála): „Nešlo by to jinak?“

Naturál (opouští triumfální pozici, v posledním vytrženém naléhání směrem ke Kamilovi): „Jak jinak posoudit dobro? Co je průkaznější, než ten mrazivý pocit na zátylku? Nikdy neignoruj očividné!“

Kamil: „V tom bude nějaký omyl.“

Naturál (vrací se zpět do pozice se založenými rukama): „Žádný omyl v tom není. Dělej!“

Kamil: „Tak na tři. Jedna, dvě...“ Kamil i Eluáz zavrou oči a našpulí pusy, Naturál je po očku sleduje s dychtivým úsměvem

III. 6. Aplikace naturalistické morálky opět přivádí Kamila do kritické situace – dějový zvrát

Na scénu vtrhávají Fulbertovi sluhové.

První sluha (zastaví se na schodech): „Pustíš ji, zvrhlíku?!“ běží dál. Kamil s Eluáz k nim synchronně obrátí nechápavé pohledy jak dva čipmunkové.

III. 6. Aplikace naturalistické morálky opět přivádí Kamila do kritické situace – dějový zvrát

4

Druhý sluha (zastaví se na schodech, jeho druh se také zastaví v pohybu): „To je on, co za ní pořád dolézá!“ Naturál k nim obrátí rozmrzelý pohled a pomalými úkroky ustupuje více doprava. Oba sluhové pokračují v pomalé chůzi, první Kamila obchází ze zadu, druhý se k němu blíží zleva.

První sluha (nenávidně): „Tak ty jí nedáš pokoj? Neřekl ti snad pan Fulbert co se stane, když tě u ní ještě někdy někdo nachytá?“

Kamil: „Pánové, to je omyl!“

Kamil si uvědomí, že Eluáz drží v náruči a pustí ji. Zvedne přitom ruce nad hlavu, jako by ukazoval, že v nich nemá zbraň. Eluáz, která by stále měla být poněkud nakloněná, se po puštění skácí k zemi.

Kamil (střídavě se dívá z jednoho na druhého, ustupuje dozadu): „To nejsem já, ten z dopisu, já jsem tady ve vší počestnosti!“

Naturál (stojí teď zcela na pravé straně jeviště, pohled upírá do dálek): „Cha!“

První sluha: „My tě varovali. My ti říkali, co se stane, když si nedáš pokoj.“ sluhové vytahují velké nůžky a začínají kroužit kolem Kamila

Druhý sluha: „Říkali jsme ti to.“

Kamil naléhavě hledá zastání, ale nedostává se mu. Pochopové kolem něj jak při zápase v ringu obcházejí v kruzích a výhrůžně cvakají nůžkami.

Kamil (ukáže do nikam): „Hele, svatý Augustin!“

Sluhové (ohlédnou se): „Kde?“

Kamil neváhá a utíká. Druhý sluha se za ním rozbíhá, ale první jej zastavuje.

První sluha: „Nech ho běžet. Však on si ho pan Fulbert najde později.“

Sluhové odcházejí. Naturál je následuje. Když prochází kolem Eluáz, která zatím konečně vstala na nohy. Políbí jí s úklonou ruku.

Naturál: „Au revoir, mademoiselle. Bylo mi potěšením.“

Naturál odejde ze scény, nechává za sebou vytřeštěnou Eluáz. Opět se ovšem vrátí, přehodí si Eluáz přes rameno (či vezme do náruči) a neúčinně vzdorující ji unese pryč. Třetí dějství končí.